

מפעלות ועד הלשון

דו"ח מהאספה השנתית של ועד הלשון העברית בארץ ישראל
תל-אביב, כ"ט טבת – א' שבט התרפ"ט.

משתתפים: א. אברונין, מ. אזרחי, ח. נ. ביאליק, ש. בן-ציון, י. ל. גולדברג,
ד"ר מ. גליקסון, י. גרובסקי, א. דריואנוב, א. מ. ליפשיץ, ד"ר א. מ. מזיא,
הרב מ. צ. סגל, ש"י עגנון, י. פיכמן, ד"ר א. צפרוני, ד. שמעונוביץ ונ. שפרה'ס,
ומוזכר הועד: ד"ר ש. איזנשטדט.

ישיבה ראשונה. יום ו', כ"ט טבת. 3 בצהריים. במלון פן רָמו.

ח. נ. ביאליק פותח את האספה השנתית בשם הנשיאות. הוא מברך את חברי בנשיאות את הד"ר א. מזיא ליובלו הכפול ומאחל לו אריכות ימים לגמר עבודתו המדעית החשובה. כמו כן הוא מברך את י. ל. גולדברג לחזירתו בשלום מחוץ לארץ אחרי הנתוח הקשה שנעשה לו ומביע את תקות הועד, כי עוד במשך שנים רבות יעמד על משמר צרכי הועד ויזכה לראות בפריחת עבודתו לטובת העם והארץ. — הוא מזכיר את נשמת המורה וחבר הועד ר' אשר גינצברג (אחד העם) ז"ל, ליום מלאת שתי שנים לפטירתו. אחרי זאת מסר סקירה קצרה על עבודת ועד הלשון במשך השנה שחלפה. מרכז העבודה עבר מידי הועד לידי הועדות המקצועיות. החפש שנתן לכל ועדה הוא שהפרה והרחיב את פעלתנו. במשך התקופה הקצרה הזו פרסמנו את הכרך הראשון של המלון לתכניקה ושורה של רשימות מנחים במקצוע הבנין, הנגרות, החימיה, הגיאוגרפיה, הכלים והתבשילים ועוד. הלקסיקוגרפיה העברית נתעשרה במשך השנה בששת אלפים מנחים למקצועות חיוניים. מלבד זה פרסמנו מחדש את המנחים אשר קבע הועד בתקופה הקודמת ואשר אפסו מן השוק. כל המנחים שנקבעו על ידי הועדות נתפרסמו ויתפרסמו גם להבא ב"לשוננו", שהוא משמש לנו במה קבועה לכל חדושי הלשון העברית החיה, וכל חברי הועד וחכמי-הלשון מחוצה לו יכולים וחיבים לבוא ולהעיר את הערותיהם לכל רשימה ורשימה.

לדאבוננו עלינו לציין. שבשנה האחרונה לא ראינו מצד חברינו בירושלים השתתפות פעילה בעבודה. כל פעילות ועד הלשון התרכזו בעקר בתל-אביב. בירושלים באה כמעט שתוק גמור בעבודה. אמנם גם בתל-אביב ישנם לקויים, אבל אי אפשר להכחיש, כי כאן נעשית העבודה במרץ ובכשרון ויש לנו שורה של ועדות פעילות. אנו חיבים תודה לשיפרה'ס ולגרינפלד, שעבודתם הממשכת שמשה לנו יסוד למלון לתכניקה ועל חשבונם יש לזקוף את רב העבודה הזו. בגשתנו לסדר את העבודה להבא אולי נצטרך לחזק את הועד ולהכניס לתוכו דם חדש על ידי צרוף חברים חדשים. חובה מוטלת עלינו לדאוג באפן רציני לאמצעים כספיים, אשר יתנו לעבודתנו תכונה יותר קבועה. פעלתנו במשך השנה אכלה את כל כספנו. אנחנו עשינו דבר גדול, אנו התחלנו לפרסם בצבור את כל אשר אספנו וחדשנו במשך השנים. יסדנו את הרבעון „לשוננו“, אשר הצליח במדה מרבה. המאמרים האקדמיים צריכים גם להבא לתפיש בו רק מקום קטן. עקר תכליתו למלא את הצרכים החיוניים של השפה העברית החיה. אכן נשקפת לנו תקוה, כי בשנת קיומו השניה יהיה הרבעון לחי הנושא את עצמו – נחוץ רק שנגדיל את מספר חותמיו בעוד 500 – אבל אסור לנו לצמצם את עבודתנו שהתרחבה. אנו חיבים להוציא בצורת מלונים שמושיים את כל החמר שיצא מוכן מידי הועדות, וחובה זו היא המכריחה אותנו לעבוד לשם השגת האמצעים הדרושים ולהקיץ נרדמים בארץ ובחוץ לארץ. עוד בשנה שעברה החלטנו ליסד חברות של „אמוני הלשון העברית“. באספה זו אנו חיבים לגשת לפעולה רחבה בענין זה.

כשותפים ראויים לעבודתנו אני רואה את האוניברסיטה ואת התכניון. במקצת הולך שתוף זה ומתגשם. לפני שבועות אחדים נוסדו על ידינו שתי ועדות, אשר באי כח האוניברסיטה משתתפים בהן: הועדה לבוטניקה ולמלון קלאסי. יש לקוות, כי האוניברסיטה תשתתף גם בתקציב-ההוצאות של עבודתנו. בזמן האחרון נתקשרנו גם עם הועדה למנחי החשמל, הטלגרף והטלפון הקימת ליד התכניון ואנו מקוים, כי לא יעדר גם להבא מקומה של חיפה בעבודת ועד הלשון.

אחרי נאום הפתיחה בוחרים ליושב ראש האספה את הד"ר א. מ. מויא.

ד"ר א. מ. מויא מעיר, כי עטר הקשי בעבודתו של ועד ירושלים בא מצד ארבעת חבריו, המשמשים מורים באוניברסיטה. אולם עם כל כשלונו של ועד ירושלים אין הוא מצדיק את התבדלותה של תל-אביב.

המזכיר קורא את מכתב הברכה של הפרופ' קלוזנר ומעיר הערות אחדות בתורת מלואים לסקירתו של ח. נ. ביאליק:

1. באי כח האוניברסיטה בירושלים באו לפנינו בהצעה בדבר יסוד ועדה משתפת למנחי-הבוטניקה. הועדה הזו כבר סודרה על ידינו והתחילה בעבודתה.

יש תקוה, כי האוניברסיטה תשתתף בהוצאת המלון לבוטניקה שאנו מכינים. השאלה תמצא את פתרונה עם חזירתו של פרופ' א. ורבורג לארץ.

2. ההוצאה העברית של המלון למנחי התכניקה מצאה לה הערכה ראויה מצד בעלי-מקצוע בארץ ובחוץ לארץ. נתקבלו מכתבי-ברכה מהוצאת הספרים אולדנבורג במינכן וממחבר המלון היסודי ד"ר שלומן. הדרישה למלון היסודי הולכת ורבה. מלוננו נשלח לבקרת לכל העתונות העברית ולעתונות המקצועית בעולם.

3. כדי לגשם את תכניותיה של הועדה לחשמל, העובדת בזמן האחרון בהתמדה מרבה, באנו בדברים עם חברת החשמל לארץ-ישראל ועם מנהלה פ. רוטנברג ואנו מקוים. כי חברה זו תשתתף אתנו בהוצאות המלון למנחי-החשמל, שיצא לאור כתוצאת עבודתה של הועדה.

4. בהשפעתנו נוסדה על ידי ש. וליקובסקי בתל-אביב קרן קטנה לשם הוצאת לוחות-מנחים להדבקה ולהפצה במוסדות, במשקים, בבתי מלאכה ומסחר. הלוחות הראשונים לכלי מטבח וירקות, המסדרים לפי המנחים שקבע הועד, בצרוף תמונות העצמים עומדים להתפרסם בקרוב.

5. התאמצותנו להתקשר עם עסקני התרבות בארצות שונות ולעורר אותם לתמך בועד טרם הביאה פרות. אולם עבודה זו גרמה לפרסום פעלתנו בארצות הגולה והכשירה את הבסיס להפצת כתבי-הועד. בירחים האחרונים התקשרנו עם אמריקה ואפריקה הדרומית ומצאנו שם את העסקנים, המסיעים בידינו להפיץ את "לשוננו".

6. חבר הועד פרופ' נחום סלושץ, שעזב את הארץ לפני שנה וחצי עומד לשוב בקרוב לארץ ולעבודתו בועד.

הד"ר איזנשטט קורא את הדו"ח הכספי.

ד"ר מוֹיָא מציע לבחור בשני רואי-חשבון, שיאשרו את הדין והחשבון הכספי. ההצעה מתקבלת¹.

הערות וזכורים להדין והחשבון:

ה. ג. ביאליק: מן הדין והחשבון נתברר, כי הפרסומים הספרותיים שלנו הביאו אותנו לידי גרעון: ביחוד ה"זכרונות" והמלון לתכניקה". אולם עכשיו כאשר נצטרפו ה"זכרונות" לדבר שלם יש תקוה למכר מספר ידוע של נסחאות. בקרוב יתקבל מחוץ לארץ גם המלון היסודי של שלומן ועל ידי כך תגדל מכירת המלון שלנו. - להבא נדפיס את כל המלונים תחלה ב"לשוננו" ועל ידי כך נחסוך בהוצאות.

¹ הדו"ח הכספי יתפרסם בחוברת הבאה, אחרי שיאושר ע"י רואי החשבון.

ד"ר צפרוני: המצב הכספי הוא במקצת יותר טוב ממה שתארו אותו כאן. בתי מסחר הספרים חיבים לנו עוד כסף וגם יש לנו במחסננו ספרים שיכניסו בירחים הקרובים סכומים ידועים, אולם ל"לשוננו" אי אפשר להכניס יותר מדי רשימות מנחים, כי לא ישאר מקום למאמרים, וע"כ אנו זקוקים לקרן מיחדת בשביל הפרסומים שלנו. אני מקוה שהרבעון "לשוננו" בשנה השניה יהיה נושא את עצמו. יש לפנינו שתי דרכים לבסוס "לשוננו" – הקטנת כמות הגליונות או הגדלת מחיר החתימה. בשנה זו אנו נותנים באפן ממצע 6 וחצי – 7 גליונות דפוס. אמנם האספה השנתית הקודמת העמידה את הרבעון על 5 גליונות, אבל מתוך שבטלנו את ההנחה של 25% שנתנו תחלה לחותמים היינו מחויבים להגדיל את מספר הגליונות.

א. דרוינב: אני הייתי חבר לועד הלשון לפני שבע שנים, וכמה נשתנה מצבו של ועד הלשון מאז ועד עכשו. אז דנו בישיבתנו, כיצד למצוא מקור לרכישת דיו ובולים. חלמנו על עשר לירות לחדש, ועכשו מוציא הועד למעלה משש מאות לירות לשנה ואין לו גרעון בקפתו. ההתחלה לתקופה חדשה זו באה על ידי ר' יצחק ליב גולדברג, הוא היחיד העומד על משמר צרכי הועד. אבל הרי יש לנו כבר החלטה בדבר יסוד חברה של "אמוני הלשון העברית", ומה נעשה עד עכשו כדי להוציא לפועל את הרעיון הזה?

הרב מ. צ. סגל: אני שמח להתקדמות שבאה בעבודתנו בהשוואה עם השנים הקודמות. ידעתי, כי כאן ימתחו בקרת על חברינו הירושלמיים וכיון שראיתי, כי חברי לא יבואו להשתתף באספה זו, באתי אני בשביל לברר את היחסים הקיימים. צריך, קודם כל, להשתחרר מן החשש, שיש כאן איזו פניה או סבות אישיות. היכלת לעבוד היא פשוט מגבלת. תנאי החיים בירושלים קשים הם וכל אחד מאתנו מקבל בעבודה. כדאי גם לשים אל לב, כי עבודת ועד הלשון דורשת עיון קודם והכנה מדעית בבית. התיעצות וזכוח בישיבות אינם מביאים לידי תוצאות. נחוץ שיהא בידי כל חבר חמר – ולו גם היולי – שיוכל לעבור עליו בבית ולהכין מצע למשא ומתן בשעת הישיבה. נחוץ, אפוא, שנוי יסודי בשטת הכנת החמר ומסירתו לידי החברים. בתנאים הנוכחים אין אני רואה שום יכלת לעבוד עבודה פוריה ומתקנת, וכבר רציתי להתפטר לגמרי. יש למצא תלמידים חכמים צעירים, שיקבלו על עצמם לעבור על המקורות לפי הוראת חברי הועדה ולהכין במדה ידועה את ההצעות לצרכי העיון והזכוח.

ש. בן ציון: את ענין חברת "אמוני הלשון העברית" צריך להעמיד במרכז הווכחים. בנוגע לעבודות הועדות כדאי לציין עבדה חשובה: עבדו יפה רק אותן הועדות שהיה חמר מוכן בידן. תפקידו היסודי של הועד בתקופה זו הוא חלוקת החמר למחכים, בדיקתו ואספתו. לועדות צריך לבחור באנשים אחראים

ולתת להם רשות של צרוף. המרכז צריך גם להבא להיות משתף: ירושלים – תל-אביב.

ח. נ. ביאליק: השאלות שנגעו בהן הן עקריות ומרכזיות. נעמד על כל אחת לעצמה:

בתחלת כל שנה אנו חיבים לקבוע לנו תקציב שנתי מוצק, שתהא בו התאמה בין ההוצאות וההכנסות. אולם דבר זה אינו נתן להתקים כל זמן שלא נוסדו חברות „אמוני הלשון העברית“, המשלמות תרומות שנתיות סבועות לצורך זה. יסוד החברות נתעכב בעקר באשמת החברים בירושלים, שלא עשו כלום במשך שנה זו לא במובן הרוחני ולא במובן החמרי. יש בנשיאות אנשים, שלו רצו להוכיח את מסירותם לוועד, באפן שהוכיחו אותה לאינטרסים אחרים, היו משיגים בנקל את שלש מאות הלירות החסרות לנו לשנה. אנו קיימים עכשו במעשי-נסים וקיום כזה הוא למשא. אף-על-פי שהצלחנו בעבודתנו, אי אפשר הדבר שמוסדנו יהיה תלוי באיש אחד, אף באיש מעולה ונכבד. אנו מעבידים אנשים בלי מתן שכר, ביניהם יש עניים וזקנים הזקוקים לפרנסה.

בנוגע לעבודות הועדות. הועד כשהוא לעצמו אינו מכשר לעסוק בקביעת מנחים, גם בספקות שהביאו הועדות לפני הועד אין בכחו של זה להכריע. אנו מכרחים להמשיך לעבד באמצעות ועדות, אלא שחיבים אנו לדאג להכנת קדסטר של החמר ולמסר אותו לכל ועדה לפי מקצועה. אבל גם אז לא יוכל החבר הבודד למלא בחדר עבודתו את תפקידו במדה הראויה. אין הוא יכול לדעת את דקדוקי המשג בלי באורי הממחה למקצוע. הצטרפות הממחים וחברי-הועד לישיבות משתפות, בצורה שבה היא מתגשמת בוועדותינו, היא צרך הכרחי.

ישיבה שניה. מוצאי שבת א' שבט. 8 בערב, בבית י. ל. גולדברג

היושב ראש ח. נ. ביאליק

המשך הווכחים

נ. שפרה'ס: רצוני להעיר בדבר סדר העבודה בוועדות. כל ועדה מופרשת עכשיו מחברתה, ולפיכך יש ששתי ועדות קובעות מנח אחד לשני משגים שונים ויש שלמשג אחד נקבעים מנחים שונים בוועדות שונות. אני מציע למנות ועדה מרכזית, שבירה תתרכונה רשימות המנחים הקבועים בכל ועדה.

ד"ר צפרוני: לחשש זה היה מקום בטרם שהיינו מפרסמים בקביעות את רשימות המנחים. עכשיו חיבות כל הועדות להתחשב עם המנחים שנתפרסמו על ידינו בדפוס.

הרב סגל מעיר על העבדה, כי יש סתירות גם ברשימות שנתפרסמו ב„זכרונות“.

ח. נ. ביאליק: החמר טעון רכזו בידי המזכירות והיא צריכה להשגיח, שלא יבא הדבר לידי ערבוב משגים ומנחים. אם יש צורך בדבר נחוץ למנות עוזר למזכיר-הועד. בשעת מסירת החמר לועדה צריך להעיר על מה שנקבע כבר במקום אחר. יש גם יכלת לרכז את הדבר בידי עורך „לשוננו“ אשר בידו מתרכזות באופן טבעי כל הרשימות הטעונות פרסום ברבעון.

א. מ. ליפשיץ מוצא, כי בעקר נחוץ לועד הלשון משגיח על הצד המדעי שבעבודת הועד ולפיכך הוא מכניס הצעה זו: „הועד מחליט להשתדל בכל כחו למצא את האמצעים המספיקים למנוי איש אחד או שנים שיוכלו להקדיש את כל זמנם לעבודה המדעית של הועד“.

ד״ר ש. איזנשטדט: הפגיונות ברשימות אינן מחיבות מנוי משגיח מיוחד. המזכיר היה יכול בנקל למלא את התפקיד אשר דברו עליו כאן, אלמלא היה מתמכר לכל העבודה האורגניזציונית המרבה בועד ובוועדות ובהוצאת הספרים והרבעון, שאינה לפי כחו של אדם אחד. לו היו אמצעים כספיים בידינו הייתי דורש מנוי עוזר תכני למזכירות, כדי שאוכל להתמסר יותר לעבודה בסדור הקדסטר שדבר עליו ביאליק ובהספקת חמר לועדות.

סמיאטיצקי סובר, כי במקום שיש מנחים סותרים זה את זה, שנקבעו בוועדות שונות, צריך למסר את ההכרעה לישיבה משתפת של שתי הועדות הסותרות זו את זו.

החלט: למסר לעורך „לשוננו“ להשגיח, שרשימות המנחים הנמסרות לידו על ידי הועדות לא תסתרנה זו את זו. מתקבלת גם הצעת ליפשיץ על מנוי איש אחד או שנים לעבודה המדעית של הועד.

הרב סגל מציע לבחור בועדה של שלשה אנשים שתשקד על ספוק האמצעים ועל הזמנת האנשים הראויים לעבודה מדעית בועד. ההצעה מתקבלת. בוחרים לועדה זו את הרב סגל, י. ל. גולדברג, ביאליק וגרזובסקי.

ד״ר ש. אייזנשטדט קורא את ההצעות שהוצעו על ידי חברים שונים לסדר העבודה להבא, וכמו כן את הצעת התקציב שעבדה על ידו.

1. מרכז ועד הלשון הוא בירושלים.
2. ועד הלשון יקרא להבא בשם „ועד הלשון העברית בארץ ישראל“.
3. המזכירות הראשית תמצא בתל-אביב, והמזכיר מתחייב לבקר את ירושלים בכל שבוע לשם קשר עם המרכז ועם הועדות הירושלמיות.
4. הפעולות העקריות במשך תקופת-העבודה הקרובה הן:
  - א) רכישת חברים לחברת „אמוני הלשון העברית“ בארץ ובחוץ לארץ.

- (ב) בטוס „לשוננו“ על ידי הגדלת מספר החותמים.
 (ג) החיאת סניף ירושלים.
 (ד) ראשית העסקת מְמַחִים בשכר.
 5. לעשות את ההכנות הראויות לחגיגת היובל בר"ח אלול תרפ"ט.
 תקציב ההוצאות וההכנסות לשנת 1929

ה כִּנְסֵה

30	לא"י	מזומן בקפה
75	"	מגולדברג חוב
45	"	חובות מְסוֹכְנִים
300	"	תרומת גולדברג לשנת 1929
50	"	פדיון מפרסומי הועד הקודמים
120	"	„לשוננו“ 240 × 500 מיל
90	"	„ 300 × 300 „
240	"	מתרומות חברת „אמוני הלשון“
1100	לא"י	ממוסדות מדעיים ומקצועיים

ה ו צ א ה

„לשוננו“: הדפסה, ניר, עריכה וש"ס		
300	לא"י	4 × 75 לא"י
200	לא"י	מלונים קטנים - 40 גל' 5 × לא"י
120	"	העסקת ממחים בירושלים
120	"	העסקת ממחים בתל-אביב
60	"	הוצאות המשרד ונסיעות
1100	"	שכר המזכיר

ו כ ו ח י מ :

ד"ר מו"א: אין מרכז בלי מזכיר. החברים בירושלים יתנגדו להעברת המזכירות לתל-אביב, כל זמן שאין בכחנו לקבע מזכירות כפולה.
 גרובסקי: המרכז הוא במקום שיש שם עבודה קבועה ומסדרת. למעשה נמצא המרכז בתל-אביב העברית, כי העבודה העקרית נעשית פה והמזכיר צריך להיות במקום העבודה.
 הרב סגל: ירושלים יש לה מסרת של שנים רבות. היא יותר ראויה לשמש מרכז לעבודה מדעית. דבר שבמקרה הוא שלתל-אביב היו רשימות מוכנות. אם יועבר המרכז מירושלים תהיה עבודת הועד נעשית יותר מדאי. שימו לב לנמוקים שבמכתב קלזנר. תעודתנו היא ריאורגניזציה של הועד בכלל, אבל לא שנוי מקום.

ד"ר גליקסון: מן הראוי לדון ולשקול תחלה, באיזו מדה יש לנו בתל-אביב באמת כחות פעילים קודם שאנו באים להחליט בדבר העברת המרכז. א. אברונין: הפרופיסורים מתבישים בנו. בעובדים הפשוטים, או שיעבדו הם בירושלים או שנעביר את ועד הלשון אלינו.

ח. נ. ביאליק: בא שתוק בעבודת ועד הלשון בירושלים, קודם – חלקי ואחר כך גמור. תל-אביב עסקה בריאליזציה של המלון התכני. עבודתה של תל-אביב שקולה כנגד עבודת ירושלים במשך כמה שנים. לתל-אביב קבעו סך של 8 לא"י לחדש להוצאות ועדותיה, וגם מסכום זה כמעט לא נתקבל כלום. לרגלי זה נפסקה עבודה חשובה. אנו מסתלקים מן הכבוד, אבל תנו לנו את האמצעים הנחוצים לעבודתנו.

אחרי הפסקה קצרה מודיע ח. נ. ביאליק בשם הר"ר מזיא, כי הוא התחייב לתרום במשך השנים 1929–1930 מאה לירות לטובת ועד הלשון. א. מ. ליפשיץ מציע למסר את שאלת העברת המוכירות לתל-אביב לנשיאות, שתחליט בדבר אחרי שובו של ילין מחוץ לארץ. ההצעה מתקבלת בתנאי, שהמזכיר יבקר בקביעות את תל-אביב ויפקח על עבודת הועדות.

בוחרים ברואי חשבון את ה"ה א. דרויאנוב וי. גרזובסקי.

ו כ ו ח י ם ב ש א ל ת ה ת ק צ י ב :

ה. נ. ביאליק מציע:

(א) להטיל על הועד שיערוך את תקציב-ההוצאות המינימלי על יסוד ההכנסות הודאיות ושימלא את תקציב-ההוצאות המשוער לפי ההכנסות שתבאנה בעמלו של המזכיר.

(ב) למסר את הרשות להחליט על פרטי הגשמת התקציב לנשיאות. (ג) להוסיף למזכיר הועד על שכרו 30% מכל ההכנסות שתהיינה במשך השנה מתרומות יחידים ומוסדות בתורת חברים לחברת "אמוני הלשון" לטובת ועד הלשון העברית (יצאו מזה הסכומים הספיציאליים שינתנו לשם מטרה מותנית מראש). בתנאי שההוספה הזו לא תעלה יותר מסך 10 לא"י לחדש.

ה י ח ס י ם ב י ן ח ב ר י מ ע ר כ ת "ל ש ו ן נ ו" .

ש. בן ציון מציע לקבל החלטה, כי יש רשות לה' אברונין לדרש

ששמו יקרא על הרבעון, כחבר למערכת.

ההצעה נמסרת לנשיאות לשם עיון והחלטה.

צ ר ו ף ח ב ר י ם ח ד ש י ם :

מתקבלת הצעת ש. בן ציון לקבל חברים חדשים ברב דעות בלי הגבלת המספר.

נבחרו: י. ח. רבניצקי - 10 קולות

" י. ד. ברקוביץ - 10 "

" פ. אורבך - 9 "

" ד"ר י. ריבלין - 7 "

בחירת עורכים לקבץ המדעי לכבוד הד"ר מזיא.

נבחר לעורך החלק הבלשני של הקבץ ולב"כ ועד הלשון העברית -

הפרופ' י. קלוזנר ולממלא מקומו - ד"ר יצחק אפשטיין.

מ נ ו י ו ע ד ת - ע ז ר ב ח י פ ה .

הועדה לחשמל, טלפון וטלגרף שליד התכניון בחיפה תשמש מעכשיו

ועדת-עזר ליד ועד הלשון העברית.

ח. נ. ביאליק נואם את נאום הנעילה. הוא מביע תודה לאכסנייה,

ואומר: יהי רצון שתהיינה תוצאות חיוביות לאספתנו הנוכחית. ימלאו עובדי

הבמות הקטנות, הועדות, את עבודתם; עבודתם תצטרף לאוצר שלם של נכס־רוח

נצחיים. העקר היא ההתמדה. תברך עבודת כלנו לתחית הלשון, להרחבתה

ולשכלולה.